

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 92.

V Ljubljani, v torek 23. aprila 1889.

Letnik XVII.

Narodni „humbug“.

Vedno je le slišati: narod, narodnost, rodoljub, izdajca naroda; vse govori zdaj v družbi in doma o dragem narodu, o njegovih svetih pravicah, o ljubezni do domovine, o narodni podpori, narodnih podjetjih itd. Nehoté se nam vriva misel, da nekoliko osvetlimo tako govorjenje in dejanja, kako se v istini vjemajo besede z dejanjem. V istini večkrat kar strmimo, kaj ta dragi narod nima vsega na vésti! Da, marsikaka sleparija počenja se na račun naroda. Osobito v zadnjem času učinili so neki ljudje med nami iz naroda brambeni zid, za kojim uganjajo svoje burke, kakor se jim zljubi. In če se tu ali tam oglasi kak nejevoljen glas, takle poštenjak ti takoj zleze na ta brambeni zid in vikne: „Kaj ne veste, da vse to gré za narod, in da sem i jaz posvetil življenje in sile svoje narodu?“

Obtožni glas mora umolkniti, da bi se „dragi narod“ ne vsul na tega tožnika in mu ne povedal jedrnato, kako se plačuje za narod „zaslužnim“ možem. V tem narodnem navdušenju, katero se v poslednji dobi često pojavlja pri vsaki vinski čaši, pozablja se na narod, in koji so skriti za njim, potuhnjeno se posmehujejo. Imamo narodne uradnike, narodne trgovce, narodne krčmarje, gostilnice, kavarne, rokodelce, obrtnike itd. Vsi kriče: „Svoji k svojim! Ne opuščajte nas, mi držimo z narodom!“

Dobro! Kdor je značajan in pošten trgovec, tega podpirajmo, poleg tega pa razločujmo nerednega moža od rokodelca in trgovca, ki je vreden našega zaupanja. Zlasti trgovstva se je polotilo to navdušenje za narod. V prodajalnici nahajate narodno kavo, cikorijo, robce, olovke, papir, zavitke, robo za obleko, dá, celo „narodni“ jeruš imamo že. In ta ljubi narod, koji mora vse te stvari kupovati, ker so narodne in istotako tudi trgovce, ta narod, prav za prav ta ljud, otipava žep in se povprašuje, čemu neki troši toli novcev, ko na teh „narodnih“ stvarih nič ni in je vse le gola sleparija.

Še neko vrsto trgovcev mislimo, namreč one, ki imajo pri vsaki priliki polna usta narodnosti,

kedar so „in camera caritatis“, kakor je omenjal nedavno naš listkar „Z.“, sicer imajo pa vedno v mislih in na jeziku: „Kaj pa poreče svet?“

„Domačine moramo podperati, pri njih kupovati“ — čujemo vedno. Dá, prav takó, podperajmo onega, ki to zasluži s svojo poštenostjo. Marsikdó gré k takemu domačinu iz same ljube usmiljenosti, nasprotno pa marsikak tak „narodnjak“ lepo odira, kjer le more.

Toda obrnimo se drugam. Leta 1886 je pisal neki kapelan iz hribov nekemu „narodnemu“ knjigotržcu na Slovenskem pismo te vsebine: „V naši precej imoviti fari je več ljudskih šol, toda nijedna nima knjižnice. Ljudje pri nas jako radi čitajo, toda nimajo knjig. Sklenil sem torej, da založim na dveh ali treh krajih male knjižnice. Pisatelj teh vrstic je ubog gorjanski kapelan s skromnimi dohodki, toda rad teh nekoliko prihranjenih denarjev žrtvujem na korist dobremu planinskemu ljudstvu. Blagovolite mi torej poslati za 30 gl. knjig za šolsko knjižnico. Prvi obrok 15 gl. pošiljam Vam v prilogi, drugih 15 gl. poslal Vam bodem o novem letu. Izvolite knjige izbrati po Svojem dobrem ukusu, in nádejam se, da bode sami bolje izbrali knjige, nego bi jih bil izbral po seznamu, ker sem v tem oziru še novinec in mi vse knjige tudi znane niso. Kupljenim knjigam izvolite nekatere darovati za nameček. Občine, v kojih nameravam založiti knjižnice, Vam bodo vedno hvaležne.“

Takó je pisal kapelan onemu trgovcu. Čital je gotovo v novinah, da je tu ali tam podaril nekoliko peres, črtal ali knjižice šolskim knjižnicam, in se je torej nádejal, da bode dotični „narodni“ knjigotržec poslal dobre knjige, in vsled kapelanove prošnje morda antikvarne — ceneje. V treh dneh prejel je kapelan poslano knjige in priložen list nastopne vsebine: „Rodoljubno srce! Izbral sem Vam prave bisere literature naše in Vam pošiljam knjig za 45 gl. v nádeji, da je vsprejmete. Toplo in iskreno srce za narod! Ko bi imeli več takih duhovnikov na naših farah, kakó bi se ljudstvo izobraževalo!“ — — —

Kapelan pokliče učitelje, da bi skupaj pregle-

dali in izbrali prikladne knjige. Ko jemljó iz zabojčka, čule so se besede: To je potvora, smet, to je za guoj, itd. Izberó torej izmed vseh knjig, teh „biserov“ prikladnih za šolsko knjižnico, samo za 9 gl. 50 kr. Knjigotržec poslal je med drugimi knjigami starih za 18 gl. (l. 1865) in za nameček nekoliko starih beril za ljudske in meščanske šole in Levstikovo knjižico o „Kopitnem podkóvstvu“.

Sodbo radi prepuščamo čitatelju.

Pojdimo dalje k nekaterim narodnim odvetnikom. Predvsem vže takoj tu moramo povdarjati, da imamo, hvala Bogu, v Ljubljani in po deželi značajne, poštene, marljive in spretne narodne advokate in notarje. Njih imena so poznata in čislana — teh se očitanja ne tičejo, ti imajo pri ljudstvu popolno zaupanje, te tudi priporočamo.

Toda vedno se kriči: „Čemu hodiš k nemškutarskemu odvetniku, Nemu ali nemškemu beležniku, če imaš narodnega odvetnika?“ Zakaj? Vsak to vé: ko se nekoliko ogreje tak-le odvetnik na narodnem solnci, tudi „narodno“ dere ljud. Poznamo nekega gospoda v Paflagoniji, katerega ljud nazivlje „narodno britev“, ker zna dobro briti in dreti. In ta odvetnik pri vsaki priliki govoriči in besediči o narodu, rekoč: „Bodimo svoji med svojimi, svoji k svojim, čemu bi neki bogateli naši sovragi?“

Dobro, izvrstno; toda, če narodna britev brije ljud, pisarniške račune dela velike, da je nesramno, kdo bode ubogemu našemu ljudstvu zameril, da beži od narodne britve in išče svojega zagovornika v Nemu, ako ta pošteno, vestno posluje in ljud ne ožema? Ni še dolgo, ko smo čitali v novinah, da je neki beležnik na južnem Češkem kupil kočó za — cel goldinar. In baš minole dni objavili so moravski listi, da se je pri krajnem sodišči v Jiglavu pripetil sličan slučaj. Jiglavski odvetnik dr. Scheichel kupil je v Dolgi Brtnici posestvo — za pet goldinarjev.

Ne čudite se torej, da ljudstvo potem išče drugje pomoči, in če treba pri narodnih neprijateljih. Vsaj novi ne rastó na cesti, težko si jih mora vsak sluziti, in vsak gleda in išče, kjer je kaj cenejšega — da je le pošteno in dobro!

LISTEK.

† Matej Cigale.

Dné 20. t. m. je umrl na Dunaju po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 70. letu svoje starosti slavni naš domorodec in pisatelj, g. Matej Cigale. Rodil se je v Črnem Vrhu nad Idrijo. Šole je obiskaval v Gorici in v Ljubljani; od l. 1850. je bil na Dunaju, kjer je bil najprvo konceptist pri c. kr. državnem ministerstvu, pozneje tajnik in c. kr. vladni svetovalec. Pokopan je bil véčeraj dne 22. t. m. na dunajskem osrednjem pokopališči. Bil je rajni poštena duša, blag značaj, iskren domoljub in izvrsten pisatelj. Tudi o njem lahko rečemo z V. Vodnikom: Ne hčere, ne sina po meni ne bo; dovolj je spomina, me dela pojó!

Že l. 1846. je zastavil pero, katero je odložil na smrtni postelji. Oglasil se je imenovanega leta v „Novicah“ s pesniškimi prevodi. Prva je „Vejščice poduk“. To pesmico je vzel iz zbirke lužiških narodnih pesem od Haupta in Smolarja, ki sta

v letu 1841 gorenjesrbske in v letu 1843 dolenjesrbske narodne pesme izdala z napevi v srbskem in nemškem jeziku. Druga pesmica je „Sirotice“, katero je poslovenil po hrvaški-narodni.

Leta 1847. je v „Novicah“ objavil v vezani besedi basen „Kavka in petelin“, katero je prosto prevel iz laščine. Dopisaval je l. 1848. „Novicam“ iz Gorice, tako: „O posvečevanju tržaškega škofa Legata“ in „O slovenščini v goriških šolah“. Istega leta je prevzel vredništvo prvega večjega slovenskega političnega lista „Slovenije“ v Ljubljani; ta list je vredoval od dne 4. junija 1848 do konca 1849. leta in ž njim priboril Slovencem mnogo veljave, ker je zbral okolu sebe najboljše tedanje pisateljske moči:

L. 1850. se je Cigale preselil na Dunaj, kjer je prevzel slovensko vredništvo „Občnega državnega zakonika“. Pri tem se je mnogo trudil do zadnjega in večkrat dolgo premišljal o posameznih besedah, kako bi se v slovenskem jeziku bolje glasile.

L. 1853. je tudi vredoval „Slovensko pravniško terminologijo“, ki je bila na Dunaju izdana s hrvaško in srbsko. Od l. 1854. do 1859. je sestavljal nemško-slovenski slovar, ki je po darežljivosti knezoškofa Antona Alojzija Wolfa izšel l. 1860. v

dveh zvezkih. L. 1860. je po Heuflerju poslovenil „Zemljepis“.

„V prvem občnem zboru „Matice Slovenske“ l. 1865. je bil izvoljen za njenega odbornika ter ostal do smrti. „Matici“ se je ponudil, da hoče postaviti „filozofično propedeutiko“, kar pa je opustil iz vzrokov, ki jih navaja v predgovoru k „Znanstveni terminologiji“. Od l. 1869. je izdelaval „Matici“ slovenski atlant, o katerem sam piše: „Z atlantom slovenskim sem dobil več truda in dela, nego bi se komu račilo pozdehati, z atlantom, ki v sebi hrani tudi nekaj znanstvenih izrazov in s katerim smo, da si je mala stvar, vendar nekoliko pretekli druge avstrijske Slovane.“

L. 1880 je spisal „Znanstveno terminologijo“ s posebnim ozirom na srednja učilišča; knjigo je založila in na svetlo dala „Matica Slovenska“.

Odkar se je slovenščina jela bolj likati in izobraževati, dopisaval je vsa leta od 1853 do 1881 v „Novice“ kot oseben prijatelj dr. Janeza Bleiweisa in nekoliko v „Slov. Glasnik“, zlasti od 1858. do 1861. leta. Po „Novicah“ je dajal slovenskim pisateljem res modra pravila in svete, grajal prehitre novotarije, starine, katere so posamezni pisatelji vlekli na dan in večkrat nepotrebne izpeljave

Govor drž. poslanca Šukljeja v državnem zboru dne 26. marca 1889.

(Dalje.)

Govorilo se je nadalje tudi o semenišču v Mariboru, kjer itak skromni naraščaj nemških duhovnikov zadnja leta pričinja znatno pešati. Gospoda moja, stvar je neresnična, in sicer iz priprostega vzroka, ker je nemogoča. Reči morem: Najstarejši ljudje se komaj spominjajo, da so bili v mariborskem semenišču nemški teologi, to se je zgodilo k večjemu po jedenkrat na pet let. Tu se tedaj o pešanji v najnovejšem času zaradi tega ne more govoriti, ker, kjer ni nič, zgubi tudi poslanec Dumreicher svojo pravico. (Veselost na desnici.)

Nadaljna točka, katero nam je očital baron Dumreicher in iz katere je sklepal pomenljivo posledico: Izrekel je besedo: da „mej mnogostoletno dotiko mej Slovenci in velikima kulturnima narodoma, Italijani in Nemci, ni na prve preskočila niti jedna duha vžigajoča iskra.“ Ko bi bilo to očitjanje nasproti celemu narodu tudi opravičeno, gospoda moja, bilo bi vendar neplemenito in nelepo. (Dobro! Dobro! na desnici.) Imena pa, katera sem Vam prej navel, dokazujejo, da je to očitjanje tudi neopravičeno, kajti z opravičenim ponosom smemo reči: Naš majhni narod je v dōbi, ko je bilo duševno življenje Avstrije jako propalo, mnogo pripomogel k temu, da je bila država naša zastopana na znanstvenem polji (Poslanec baron Dumreicher: Govorilo se je o narodnem slovstvu!), in kar se tiče narodnega slovstva — izpregovoril bodem takoj o narodnem slovstvu, gospod poslanec Dumreicher to želi — zadostuje mi, da imenujem jedno samo ime, ime velikega pesnika, ki je vzlic temu, da je sin našega naroda, jedna izmed najsvetlejših zvezd na pesniškem nebu. Ime slōve Preširen.

Od gospoda poslanca Dumreicherja ne morem zahtevati, da ga pozna (Poslanec baron Dumreicher: Poznam ga!), tudi bi se ne smel čuditi, ko bi on rekel: Tega ne verujem, to je zopet prevzetnost slovenskega pritlikovca, ki bi bil rad velikan. Verjel pa bo morda možu (Poslanec Dumreicher: Anastazij Grün!), da, Anastaziju Grünu, ki je bil učenec Preširnov in za katerega se morate večinoma zahvaliti po njegovem lastnem priznanju.

Prečital bodem odlomek iz nekega pisma, katero je leta 1849 pisal Anastazij Grün. To pismo najdete — prepisal sem je danes v dvorni knjižnici v št. 38 lista „Illyrisches Blatt“ z dne 12. maja 1849. Anastazij Grün je poslal znaten znesek za pesnikov spomenik ter pravi v pismu po besedah nastopno (čita):

„Gospoda moja! Prevzeli ste krasni in hvaležni nalog, da potomecem zaznamujete kraj, na katerem se v kraljestvo duhov zgrabljajo stopinje neumrljivega moža. Kamenje zbirate za spomenik našega vrlega Preširna. Ko sem čital oni poziv, pozvanega sem se čutil k izpolnitvi dvojne dolžnosti. Ne storim samo kot sin dežele, katere narodni jezik je obogatil in oblažil domači naš pesnik, da položim svoj „obulus“ za tega pokojnika, marveč bi rad pred Vami, gospoda moja, vrgel v ta grob še drug mrtvaški dar, dar namreč najtoplejše, neminljive hvalež-

iz staro-slovenščine; tako je mnogo pripomogel slovenščini do sedanje znanstvene stopinje. Zelo ga je veselilo, ako je videl, da pisatelji sprejemajo njegova navodila in nasvete. Sploh je Cigaletovo neumorno in požrtvovalno književno delovanje znano slovenskemu razumnstvu, zato končamo z iskreno željo: Bog nakloni našem narodu še mnogo takih mož! Blag spomin Cigaletovemu imenu! J. M.

H koncu ponatisnemo iz „Novic“ dve mični Cigaletovi pesmici iz l. 1846 in 1847.

Vejšice poduk.

Šla žet je travčico deklica
Do bližniga gaja zeleniga;

Je urno našela snopičev zlo
In v breme zložila jih vse lepó.

Al kadar je ona ustajala,
Je tanjka šlenila jo vejčica.

„Počakaj me vejčica moja ti,
Zakaj me tak ojstro šlenila si!“

„Jaz imam doma dva brateca,
Odrezat' bom jima te vkazala.“

„Bom jima odrezat' te vkazala,
Te bosta per polti odsekala.“

nosti, katero dolžuje učence svojemu učitelju mladostnih let.

Če kdaj postane v dečkovih prsih speča iskrica plamen, nerazviti kal cvet, zahvaliti se moram za to pred vsem njemu. Mož, katerega odisejski duh je „videl mnogo tujih mest in šeg“, čutil je dobro, da je izobražen jezik narodov blagodejna reka, ki ima na dnu struge zlata zrna one višje izobraženosti, ki jedina more razburjeni svet pomiriti in preosnovati.“

Tako sodi jeden največjih pesnikov. To sodbo stavim mirno brez vsake opazke poleg žaljive besede, katero smo nedavno čuli iz ust poslanca za celovško trgovinsko zbornico. (Dobro! na desnici.)

— Poslanec dr. Pichler: Ali se imajo slovenski tudi toliko zahvaliti nemškimi pesnikom? Premalo imam časa, da bi se bavil z ugovori, katere bi prav lahko ovrigel. (Dalje slēdi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. aprila.

Notranje dežele.

Vspored katoliškemu shodu je konečno veljavno sestavljen. Dne 29. aprila bo osnovalno zborovanje, dne 30. aprila pa se bodo vršile seje petih odsekov za socijalno, šolsko, znanstveno vprašanje, za društva in časopisje. Dne 1. maja bo prva, dne 2. maja druga polna seja in pa sklepni obed.

Kakor pišejo „Národní Listy“, našel je profesor Celakovsky v ministerstvu notranjih zadev nad 100 listin registrov češke dvorne pisarne iz dōbe 1530 do 1806. List dostavlja, da se je s tem našlo imenitno in važno zgodovinsko gradivo, katero so zastonj iskali Palacky in drugi. Palacky je poznal te registre iz let 1498 do 1502.

Tudi na Češkem enako kakor na Dunaji so židje izročili cesarskemu namestniku baronu Krausu obširno vlogo zoper antisemitsko gibanje na Češkem. Ker se je ravno te praznike mudil ministerski predsednik grof Taaffe v Pragi, šla je židovska deputacija v tej zadevi tudi k njemu.

Vnanje države.

„Osservatore Romano“ uradno naznanja imenovanje papeževega nuncijsa na belgijskem dvoru, msgr. Ferrate, za tajnika kongregacije za izredne duhovniške zadeve in imenovanje nadškofov v Parizu, Lyonu, Bordeaux u. Pragi in Mechelnu, ter msgr. dr. Muggiera in Apollonija za kardinale.

V soboto je avstro-ogerski poslanik baron Hengelmüller v spremstvu svojega osebja srbskemu regentstvu izročil novo poverilno pismo. Rekel je pri tem, da mu je naročil cesar, naj vzdržuje dobre razmere mej Avstrijo in Srbijo. Regent Ristić je odgovoril, da regentstvo dobro umeva veliko važnost dobrih razmer mej Srbijo in mogočno Avstrijo, ter bo zaradi tega po svojih močeh pri tem nalogu podpiralo poslanika. — Dne 15. junija t. l. se bo praznovala petstoletnica bitke na Kosovem polji. Ministerski predsednik je совету predlagal nastopno ter je bilo tudi sprejeto: Dne 15. junija se bodo priredile po celi deželi svečanosti v spomin nesrečnemu carju Lazarju. Isti dan se bo v Kruzevcu odkril spomenik padlim junakom. Na državne troške se bo izdala knjiga, ki bo s slikami obsegala vse na to bitko nanašajoče se narodne pesmi. Ustanovil se bo Lazarjev red, kateri bo smel nositi le kralj in prestolonaslednik srbski. Konečno bo pri tej priliki kralj Aleksander svečano v samostanu Žici mažiljen.

„Porežejo naj me na zimo vse,
Poženem na leto mladike še.“

„Še lepši, čvrstejši mladice,
Se lepši in mlajši kot so leté.“

„Al svojo še deklica čast zgubiš,
Nazaj je nikdar več ne zadobiš!“

Kavka in petelin.

(Basnja, svobodno po Laškim.)

K petelinu, ki dviguje	Nisim taka jez; po špansko
Svoj grebén in pravzetuje,	Se odrčém, po britansko;
Pride izučena kavka;	Znana meni je vlaščina,
Tak mu reče jezikljavka:	Se ne vstavi mi nemščina;
Pač gerdó je, usmil' se Bóg,	Ti pa pévec ves neslán
Védno tróbiti v en róg, —	Gódeš eno dan na dan,
Vpiti nenéhaš vse svoje dni	Drugáč ko bi ti ravno zašló
Kikirikí, kikirikí.	V kukuruku, kukuruku. —

Ojstro ta pogléda kávkó,
Tak zavrne posmehávkó:
Modriga se neskazuje,
Ptujcov jezik kdor spakuje;
Ni zatorej mi kaj már,
Kak se kljun na ptuje kvár! —
Glas me domač bolj veselí:
Kikirikí, kikirikí!

Zoper bolgarskega metropolita Konstantina v Vraci bo pričela vlada ostró postopati, ker še vedno ne miruje v svojem protidinastičnem postopanju. Ostali metropolitje so sedaj mirni, a vprašanje je, ali bodo mirovali tudi tedaj, ko bodo videli, da vlada nasilno postopa zoper tovariša. „Svoboda“ piše tem povodom: „Bolgarski narod ne bo trpel, da bi iz Vrace postala Kanosa; zaradi tega pa bo posvetna oblast našla podporo pri narodu, ako bo postopala zoper Gregorija VII. v Vraci.“ Bomo videli! — Mej Ruščukom in Trnovem na Balkanu so se zopet pokazali roparji. Vojno ministerstvo je takoj ukazalo, da se zgradi več stražnic za orožnike.

Iz nemške prestolnice se poročá: Z zanesljive straui se zatrjuje, da Stöcker ne smé več nastopati pri berlinskih političkih shodih. Stöcker smé sicer še obdržati deželno- in državno-zborski mandat, vendar pa mu je prepovedano vdeleževati se političnih agitacij; dovoljeno mu je le poročati o delovanji v volilnih okrajih Siegen in Bielefeld. V Berlinu smé Stöcker govoriti le v društvih, ki niso političkega značaja.

V soboto dopoldne se je vršila seja francoškega sveta; minister zunanjih zadev, Spuller, je predložil okrožnico, s katero se pozivljejo zunanji diplomatski zastopniki Francije, naj podelé prazniku dne 5. maja t. l. naroden značaj. Okrožnica naglašá, da ta dan leta 1789 ni dan kakove posebne stranke, marveč je skupnega naroda. Dežela se mora s čutom iste edinosti in sloge sniti ter praznovati spomin na one dogodke, kateri čut je vzbudil obletnico. Spuller pozivlje diplomatske agente, naj napominani dan krog sebe zberó člane francoskih naselbin. — Državno sodišče je minolo soboto zaslialo generala Ferrona, Boulangerjevega naslednika v vojnem ministerstvu, in sicer o tajnih zakladih. — Brzjavka iz Bruslja naznanja: Boulanger bo za gotovo zapustil Belgijo ter bo v torek (danes) ali sredo odpotoval v Anglijo.

Izvirni dopisi.

Iz moravške doline, 17. aprila. Cvetno nedeljo pokopali so čast. gosp. Josipa Vode-ta, vpokojenega duhovnika tržaške škofije. Bival je osemnajst let pri tukajšnji podružnici sv. Križa. Bil je pravi Job: poln potrpežljivosti in dobre volje v bolezni, da se je vsakemu obiskovalcu morala vriniti misel: Blagor mu!

Štiri leta vedno na postelji sedeč je molil ali bližnje otroke poučeval. Sosedom, kmetom, bil je ljubeznjiv tolažnik, in nikdo se ni k njemu zastonj zatekel. Vžival je tu splošno ljubezen, kar se je najlepše videlo pri pogrebu, kateri je bil slovesen.

Čast. gosp. župnik svetohelenski spremljeval je rajncega od sv. Križa do Moravč, dve uri daleč. Tu se mu je pridružila domača prečast. duhovščina in velečast. gosp. župnik dolski. Po odpetih molitvah izpregovoril je tukajšnji prečast. gosp. dekan pričujočim sorodnikom in Križanom nekoliko besed v tolažbo in vsem v pouk. „Popotniki smo — bomo vedno pripravljene na smrt, kakor rajniki.“

Potem smo ga spremili na pokopališče, kjer so ga pokopali v vrsto družih umrlih duhovnikov, vstajenja tu čakajočih.

Naj mi je dovoljeno o tej priliki še nekaj drugega omeniti. Pred kratkima dvema mesecema zbralo se je dvanajst tukajšnjih mladeničev, katere je tukajšnji gosp. učitelj pričel poučevati v petji. No, ta dan so pač pokazali, koliko zmore pridnost in veselje, kajti zapeli so pri pogrebu dve žalostinki: „Usliši nas“ in „Na grobéh“. Reči moram, da so popolno svojo nalogo rešili, in to naj jih le spodbuja, da se i nadalje dobro držé, ker s tem bodo napravili sami sebi in drugim nedolžno veselje.

Po tukajšnji fari so razsajale kōze. Do danes sta stoin dva mrliča, in izmed teh je bilo dvainštirideset kozavih. Bolezen prejenjuje in pričakovati smemo, da nas boče v kratkem ta nadloga zapustila.

Iz Zagreba, 16. aprila. (Izvirni dopis.) Prošli mesec je izgubila Hrvatska dva jako zaslužna moža ter je vredno, da v kratkem načrtam nujino življenje, ki je bilo posvečeno le domovini v verskem in narodnem pogledu. Prvi je bil grško-katoliški škof Ilija Hranilović, ki je ne še 39 let star umrl 16. marca v Križevcu, v svoji prestolnici. Hrvatska se je nádejala mnogo od tega dostojanstvenika, kajti bil je v vsakem pogledu uzor duhovnika, pa tudi domoljuba. Žalibog, da je moral prerano v grob leči. Ilija Hranilović se je narodil 3. oktobra l. 1850 v Sošicah v Žumberku od kmetskih starišev. Ker je bil živ in darovit mladenec, dal ga je pokojni škof Jurij Smičiklas v šole v Zagreb, kjer se je posebno odlikoval. Nauke je dokončal na Dunaju in potem je služil kot duhoven in upravitelj škofovega posestva v Šidu v Slavoniji. Leta 1876 je bil

imenovan za kanonika v Križevcih in l. 1882 na sam Božič po dolgotrajnih dogovorih za škofa križevaškega. Madjari so hoteli imeti svojega človeka na tej stolici, vendar pa niso prodrli s svojim kandidatom in tako je bila rešena narodna čast. To imenovanje je razveselilo vse, ki so poznali Ilijo Hranilovića kot energičnega, značajnega in patrijotičnega moža. Že 5. maja je bil svečano instaliran kot 22. škof križevaške škofije v svoji stolni cerkvi v Križevcih. „Obzor“ piše: „Kdor je pri tej priložnosti slišal, s kakošnimi besedami se je mladi 33letni škof Ilija Hranilović uvel v svojo stolno cerkev, kdor je slišal njegov umni in patrijotični govor o zadatkih cerkve ene in druge veroizpovedi: ta je od radosti poskakoval, uvidevši, da samo takošni cerkveni pastirji morejo našemu razdvojenemu in raztrojenemu narodu prinesiti blagoslovljeno oljko mira in napredka!“ Od takrat do danes je preteklo ravno celih 6 let. Škof Hranilović je imel polne roke dela, da vredi svojo škofijo, ki je mnogo trpela radi pomanjkanja duhovnov in radi slabe materialne podpore in nagrade istih. Bila mu je torej prva skrb, da dobi od tedanje vlade najpotrebnejšo podporo. In posrečilo se mu je, da je v kratkem času preuredil škofovski dvor in stolno cerkev in da je v Zagrebu preustrojil semenišče ter popravil prelepo grško-katoliško cerkev sv. Cirila in Metoda. Posebno se je trudil, da za svoje duhovnike dobi opravdane poboljšice kakor tudi prineske za zidanje župnih cerkev. Na cerkvenem polju mu je bilo delovanje najmilejše; na političnem pa se je manje pokazal, čeravno se mu je to z ene strani zameralo. Ali on ni tajil svojih nazorov niti svojega uverjenja, kar je tudi večkrat javno v mnogih prilikah dokazal, kjer so se drugi umaknili. Kot čestit in odločen Hrvat predstavljal je on s škofoma Strossmayerjem in Posilovićem v hrvatski cerkveni hierarhiji v težkem političnem času svetlo trijado, kateri bode zahvalno potomstvo za vedno obvarovalo sveto in svetlo uspomeno.

Škof Hranilović je priljubil s škofom Strossmayerjem vsakemu Slovanu sveti kult slovenskih apostolov Cirila in Metoda, ki ga je posvetil Leon XIII.; on je bil goreč podpornik narodnih hrvatskih zavodov po svojih slabih gmotnih silah; on je propovedal slovo in ljubezen ter jedinstvo naroda; on se je kot sin naroda za ta narod zavzimal; on je lansko leto zraven škofa Strossmayerja o papeževem jubileju v Rimu slišal v cerkvi sv. Petra zadoneti „Slava“ hrvatskemu Meceni, kar je tudi njega zadevalo: on je bil zraven škofa Strossmayerja odvažen svedok lanskega žalostnega prizora v Belovaru; on je bil v nemilosti današnjega liberalnega zistema, kar je vse dovoljno, da nam ga čini tem dražjim tim vrednejšim.

Takošen je bil ta mladi škof Hranilović, ki je pridobil precej vsacega za-se, kjerkoli se je pokazal. Kdorkoli je z njim občeval, vsak ga je hvalil zbog velike prijaznosti in umne bistrosti. Kdorkoli ga je videl v polnoti njegove telesne in duševne moči, vsakdo bi mu bil dosodil dolgo in srečno življenje. Ali Bog je drugače sklenil. Vzel ga je narodu, ko se ni niti najmanje nádejal, da bode izgubil tako hitro izvrstnega pastirja svojega. Hrvatski narod ima dovolj povoda, da britko toži radi izgube tega svojega prijatelja posebno v teh za ves narod tako žalostnih časih. (Konec sledi.)

Prvo zborovanje „Zaveze“ slovenskih učiteljskih društev.

dné 22. in 23. aprila 1889 v Ljubljani.

(Doposlano poročilo.)

Kmalu po 6. uri zvečer napolnila se je mestna dvorana odposlanih delegatov in mnogo drugih gospodov učiteljev-gostov. Zbrane pozdravi v imenu „Učiteljskega društva“ predsednik gospod Andrej Žumer, želeč, da bi se o prevažnej stvari prav dobro razumeli na prid „Zaveze“.

V imenu osnovalnega odbora „Zaveze“ pozdravi potem zbrane gosp. Armin Gradišnik.

Gosp. Fran Kocbek prebere na to imena vseh 71 voljenih gospodov delegatov, od katerih je bilo pa le 31 navzočih.

Gosp. Gradišnik prečita potem poročilo začasnega odbora. Iz tega posnamemo naslednje: O priliki predavanja g. Kocbeka stavljal se je predlog za osnovo „Zaveze učiteljskih društev“, kateri predlog je bil jednoglasno sprejet. V osnovalni odbor bili so takoj voljeni gg.: Anton Brezovnik, učitelj v Vojniku, Armin Gradišnik, podučitelj v Hrastniku, in Fran Kocbek, podučitelj v Zalcu.

Gosp. Anton Brezovnik izstopil je iz osnovalnega odbora zaradi drugih teženj in vsled tega ostal je osnovalni odbor iz omenjenih dveh udov do danes.

Osnovni odbor je razposlal potem v teku časa vsem devetnajstim znanim učiteljskim društvom vprašalne pole ter jih vprašal, pristopijo li k društvu „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ali ne? Društva so se častno odzvala, kajti osemnajst učiteljskih društev je k „Zavezi“ pristopilo, kar daje up za krepko in čvrsto delovanje. Čast vsem društvom! Med osnovanjem „Zaveze“ sta se še dva učiteljska društva na novo ustanovila in tudi svoj pristop naznanila.

Osnovni odbor je potem v sporazumljeni in s posvetovanjem zavednih tovarišev sestavil „Pravila zaveze slovenskih učiteljskih društev“ ter jih 7. avgusta 1888 odposlal v potrjenje po uradnem potu v Gradec na namestništvo. To jih je vrnilo z opazko, da se imajo „Pravila“ naravnost na Dunaj visokemu c. kr. ministerstvu za notranje zadeve v odobrenje poslati. Prebere se dotični dopis. Temu ukazu se je potem ugodilo in vsled ukaza vis. c. kr. ministerstva za notranje zadeve z dné 31. avgusta leta 1888, št. 15.443, so bila „Pravila“ potrjena. Prebere dotični odlok.

Osnovni odbor nameraval je na to sklicati prvi občni zbor mej počitnicami dné 14. septembra lanskega leta, to se ni izpolnilo; potem se je nameraval sklicati o Božiči l. l., a zaradi došlih ugovorov se je isti preložil na letošnje velikonočne počitnice.

Dočakali smo dolgo zaželjeni čas, čakali smo dolgo, a vendar pričakali „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. Slava stanovski zavesti gospodov učiteljev!

Ob tej priliki imam čast zahvalo izreči gosp. dr. Iv. Dečku v Celji, kateri je nam s svojim svetom mnogo koristil in pomogel. „Slovenskemu učiteljskemu društvu“ v Ljubljani izreče se „Živel“, naposled še vsem, kateri so kakorkoli za osnovo „Zaveze“ kaj pripomogli, tako tudi slovenskim listom.

Pristop k „Zavezi“ naznanila so dosedaj naslednja društva: brežiško s 26 zaveznimi udi; celjsko s 26 zaveznimi udi in 2 častnima; gornjegraško s 17 zaveznimi udi; ljutomersko z 19 zaveznimi udi; ormoško z 20 zaveznimi udi in 3 častnimi; savinsko s 15 zaveznimi udi, 1 častnim in 3 podpornimi; slov.-graško z 10 zaveznimi udi; šmarijsko s 14 zaveznimi udi; mariborsko s 35 zaveznimi udi; ptujsko z 32 zaveznimi udi; logaško z 32 zaveznimi udi in 48 podpornimi; krško s 140 zaveznimi udi, 68 podpornimi in 1 častnim; ljubljansko z 92 zaveznimi udi in 6 podpornimi; postojnski s 43 zaveznimi udi in 4 podpornimi; tominjsko s 43 zaveznimi udi in 1 podpornim; gorjsko s 45 zaveznimi udi; kopersko z 19 zaveznimi udi in 7 podpornimi; sežansko s 40 zaveznimi udi in 1 podpornim.

Relativno število vseh zaveznih udov znaša tedaj 711 udov.

Od teh spada na Štajersko 223 udov, na Kranjsko 348 in na Primorsko 140.

Želeč novemu društvu „Zaveze slov. učiteljskih društev“ mnogo vspeha, sklene svoje poročilo.

Gosp. Kocbek poroča o denarstvenih zadevah „Zaveze“. Vseh dohodkov je bilo do sedaj 39 gl. 30 kr. Troškov pa 46 gl. 91 kr.

Po predlogu gosp. Ribnikarja izreče se priznanje in zahvala osnovalnemu odboru.

Gosp. Žumer predlaga, da do izvolitve pravega predsednika prevzame začasno ta posel starosta učiteljev g. Andrej Praprotnik predsedstvo. To se zgodi.

Gosp. Nemrat predlaga, da se pravila od zbranih formalno odobrijo, prej ko se vrši nadaljno zborovanje. — Pravila se na to enoglasno odobré.

Začasnima zapisnikarjema z vsklikom se izbereta gg. Josip Majer in Ivan Krulec.

Seja se na to pretrga.

Po predlogu gosp. Ribnikarja si voli vseh 18 zastopnikov društev po enega uda, kateri ima predlagati kandidate za upravni odbor. Obvelja.

Pri volitvi predsednika se je vsak izvoljenec temu poslu odpovedal ter se ga branil prevzeti. Konečno je bil izvoljen predsednikom nenavzoči (radi bolezn) g. Stegnar Feliks z nádejo, da prevzame predsedništvo. Namestnikom sta voljena gg. Razinger Anton in Praprotnik Fran. Tajnikoma gg. Majer Josip in Furlan Ivan. Blagajnikom pa g. Kokalj

Fran. Odborniki so: Kavkler Ivan, Gradišnik Armin, Kocbek Fran, Bogatec Kristijan, Kante Matej, Krašovec Ivan, Ribnikar Vojteh in Romih Tomaž.

G. Bogatec Kristijan iz Ricmanj poroča o novem društvenem listu ter stavi predlog: 1. „Popotnik“ naj postane društven list. 2. Ako je mogoče, naj izhaja ta list po trikrat na mesec. 3. „Učiteljski Tovariš“ naj preneha.

Po mnogem vsestranskem razgovoru se konečno sklene, da postane društveno glasilo „Popotnik“ v Mariboru.

Reditelji za občni zbor dne 23. t. m. se volijo gg. Dimnik Jakob, Govekar Fran, Krulec Ivan in Žumer Andrej.

G. Nerat Miha predlaga, da ostane letnina stara. G. Gabršček Fran se temu protivi, ker to bi „Pedagogijsko društvo“ v Krškem prehudo zadelo, to društvo naj daje na leto kakih 10 gl. društvenine.

Po predlogu g. Porekarja prepusti se ta stvar v razsojo odboru. Sestavi se potem dnevni red za občni zbor naslednje:

Gosp. profesor Lavtar L. iz Maribora predava o „reformi računstva“.

Gospod Gaberšek Andrej o „reformi osnovne šole“.

Dalje želi govoriti: gosp. Krajnik Ivan iz Podmelca o „reorganizaciji učiteljskih zadev“. — Gosp. Strelec Ivan od sv. Jurija o „reorganizaciji“ knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda. — Gosp. Gradišnik Armin o „knjigah družbe sv. Mohora v Celovcu“.

O tem ima odbor določiti, kaj naj se še spravi na dnevni red.

Predsednikov namestnik g. Razinger zaključí zborovanje ob 9. uri.

Po zborovanji pričel se je „pevski večer“ v čitalnici. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

(Velikonočni sprevedi) so se vršili v Ljubljani po navadnem redu ob najlepšem vremenu. V stolni cerkvi so prevzvišeni gospod knezoškof nosili sv. Rešnje Telo z asistencijo stolnega kapitelja in vse stolne duhovščine. Spreveda so so vdeležili deželni predsednik baron Winkler s svetovalci in uradniki deželne vlade, finančni ravnatelj Plachky, finančni prokurator dr. Račič, predsednik dež. sodišču Kocčevar, dež. glavar dr. Poklukar z dež. odborniki, predsednik trgovske in obrtniške zbornice V. Petričič, župan Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki in mnogo pobožnih vernikov. Veličastni so bili sprevedi tudi pri družih cerkvah ljubljanskih.

(Dopolnilne volitve v mestni zbor) za tretji razred so se danes vršile. Volilni komisiji je predsedoval mestni odbornik g. Ignacij Valentinčič. Oddanih je bilo 111 glasov ter so bili izvoljeni kandidatje narodnega volilnega odbora, in sicer: g. Anton Klein s 103 in g. dr. Vinko Gregorič s 87 glasovi.

(Predstava v korist dunajskih velikošolcev) je bila večeraj v čitalnični dvorani prav dobro obiskana. Kakor čujemo, je bilo vstopnine do 200 gl. Predstava je bila v vsakem oziru dovršena, posebno pa so žive podobe zaslužile obilno pohvalo. Jutri objavimo obširnejše poročilo.

(Iz Trsta) se nam poroča: Cesaričinja-vdova Štefanija vdeleževala se je božje službe velikega tedna v cerkvi sv. Antona novega. V petek so jo spremljale v cerkev mati, kraljica belgijska, princezinja Klementina in dve dvorni dami. Po službi božji si je ogledala grško cerkev. V soboto popoldne so zopet prišle dvorne dame k vstajenju v cerkvi sv. Antona novega, kjer imajo odločen poseben kor. Ljudstvo jih spoštljivo pozdravlja. — Vreme je bilo vse dni prav praznično. — Novi spomenik pred kolodvorom še vedno stražijo policaji, po dnevu dva, po noči štirje. Kaj pa Vaš Anastazij Zelence? (Volitve v deželni zbor) bodo razpisane meseca junija.

(Čast. gosp. Žiga Bohinec), semeniški podvodja, vrnil se je po jednoletnem bolehanju iz Gorice v Ljubljano vidno utrjenega zdravja, na čemur mu iz srca čestitamo.

(Na Dunaji) je umrl v soboto dné 20. t. m. znani slovenski pisatelj in c. kr. vladni svetovalec gosp. Matej Cigale. Naj v miru počiva! — Obširnejši životopis je v današnjem listku.

(Kje je Ljubljana?) Iz obrtniških krogov smo dobili naslednje vrstice: Neki tukajšnji obrtnik si je iz Karare naročil kararskega marmorja. Lastnik

tamošnjega kamnoloma je takoj poslal naročeno pošiljatev na postajo v Karari, a postajni načelnik je ni hotel sprejeti, češ, da ni nobene postaje „Ljubljana“. Tako je bil ljubljanski obrtnik prisiljen po tukajšnjem načelniku brzojavno sporočiti, kje je postaja Ljubljana. Če laški železniški uradniki ne vedo, kje so glavne postaje južne železnice, smemo pač dvomiti o njihovi zemljepisni vednosti.

(„Matica Slovenska“) je brzojavno poprosila gosp. J. Navratila, naj jo po svoji previdnosti častno zastopa pri pogrebu njenega večletnega odbornika M. Cigaleta.

(Škrlatica.) Iz Ajdovce se nam poroča, da tam škrlatica z vodenico hudo pobira otroke od drugega do šestega leta. Ta mesec jih je že devet za to bolezen umrlo. Otrok postaja otožen, boli ga glava, težko diše, koža mu postaja rudečkasta, ne vživa nobene jedi, temveč le veliko pije; po smrti hudo oteče. Starejši otroci pa se boleznimi obranijo, ako se ne prehlade. — Vsled premokrega vremena je delo na polji in vinogradih zaostalo.

(Utonila) sta v Savi dne 1. aprila zjutraj od 1. do 3. ure na Bregu v župniji sv. Martina pri Kranji dva moža. Jeden je bil velik, močan človek, star štiriindvajset let; drugi srednje velikosti, star 32 let. Trupli se še sedaj niso našli. Častiti župnijski in občinski uradi ob Savi naj bi blagovoljno naznanili, ko bi našli katerega utopljenca.

(Umrli) je nocoj Jernej Boštjančič, bivši večletni cerkvenik pri tukajšnji stolni cerkvi in oče pokojnemu mestnemu katehetu. Naj v miru počiva!

Telegrami.

Naklo, 23. aprila. Administrator Aljančič je danes umrl. Pogreb bode v četrtek ob 9. uri.

Dunaj, 23. aprila. Cesar je danes zjutraj došel. Tramwayski štrajk še vedno ni ponehal. Tudi pomožno osebje je baje zaradi pretenja odpovedalo službo. Ponoči je druhal razbila dva vozova ter nevarno za življenje grdo ravnala z nekim pomožnim voznikom. — Cesar je sprejel redarstvenega predsednika, opoludne pa kardinala Vannutellija.

Wiesbaden, 23. aprila. Avstrijska cesarica je z Valerijo došla.

Tukajšnja zaloga prve kočevske domače obrti v Šelenburgovih ulicah št. 4 vsak dan z novimi jako lepimi in elegantnimi izdelki lesnih rezbarij in košarstva ljubljansko občinstvo prijetno iznadja. Treba je le pregledati tamošnjo izložna okna, našel bo takoj vsak nekaj za-se primerne, ter se bo nehoté čutil primoranega stopiti v prodajalnice. Tukaj

pa se človek še le prepriča, da je močno napredovala domača obrt v Kočevju ter k velikim nadam opravičuje pod sedanjim strokovnim vodstvom gospoda Stampfl-a.

Dijaška kuhinja v Celji.

Za III. društveno, šolsko leto 1888/89 so darovali naslednji častiti in prečastiti daritelji:

Slavna „Posojilnica v Konjicah“	20	gld.	—	kr.
Janžek Edvard, župnik v Šmarjeti	3	—	—	—
J. Prešern, župnik v Koprivnici	3	—	—	—
Slavna „Posojilnica v Makolah“	20	—	—	—
Slavna „Posojilnica v Slatini“	15	—	—	—
Anton Fröhlich, nadžupnik v Slatini	5	—	—	—
Matija Kavčič, trgovec v St. Jurji j. ž.	5	—	—	—
Jožef Agrež, koncipijent v Brežicah	2	—	—	—
Josip Žičkar, župnik v Vitanji	2	—	—	—
Ivan Hausenbichler, župan v Žaveu	5	—	—	—
Slavna „Posojilnica v Žaveu“	30	—	—	—
Ekscelencja knezoškof za april	4	—	—	—
Franc Kene, župnik na Sladki gori	5	—	—	—
Maks Pleteršnik, c. kr. profesor v Ljubljani	5	—	—	—
Gregor Zaje, gostilničar na Polzeli	5	—	—	—

Vsem blagim dariteljem preserena zahvala v imenu naše mladine in prosimo še daljnih milodarov.

V CELJI, dne 18. aprila 1889.

Makso Veršec l. r.,
blagajnik.

Mihael Vošnjak l. r.,
predsednik.

Umrli so:

18. aprila. Jožef Jurhardt, kondukerjev sin, 1½ mes., sv. Petra cesta 56, oslabljenja.

19. aprila. Jožef Zorman, hlapec, 54 let, Florijanske ulice 28, jetika — Franc Partel, mesar, 41 let, Poljanska cesta 47, jetika.

V bolnišnici:

17. aprila. Janez Gradišar, delavec, 44 let, jetika.

18. aprila. Uršula Bitenc, delavka, 48 let, jetika.

19. aprila. Karolina Salomon, kuharica, 45 let, vsled raka.

Tujci.

19. aprila.

Pri **Mattcu**: Schwiert, nadlogar, iz Vipave. — Fischer in Rosenberg, trgovca, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Rohrer, s soprogo, iz Celovca. — Hayder, potovalec, iz Grada. — J. Vučkovic, s soprogo, iz Trsta. — Kržič iz Senožeč.

Pri **Južnem kolodvoru**: Žitnik, kupčevalec z lesom, iz Borovnice. — S. Zangel, zasebnica, iz Grada. — Miron z Dunaja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v milim.
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. zjut.	739.4	10.8	sl. jzap.	jasno	
	2. u. pop.	737.6	18.6	sr. jzap.	"	0.00
	9. u. zveč.	738.0	12.4	sl. jzap.	"	
22	7. u. zjut.	737.6	12.2	sl. zap.	jasno	
	2. u. pop.	736.2	18.8	sr. zap.	"	0.00
	9. u. zveč.	736.9	10.0	"	"	

Srednja temperatura obeh dni 13.9° in 14.2°C., za 4.4° in 4.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85	gl.	20	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	85	"	85	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	111	"	10	"
Papirna renta, davka prosta	100	"	45	"
Akcije avstr.-ogerske banke	908	"	—	"
Kreditne akcije	299	"	—	"
London	119	"	85	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	49	"
Cesarski cekini	5	"	65	"
Nemške marke	58	"	60	"

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvi v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo in na deželi kot znano realno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Blecbüchsen) v domačem lanem oljnatem firneži najbolje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (8)

Cenike na zahtevanje.

Prva domača kočevska obrt

za lesno galanterijo, košarstvo in izdelovanje palic.

Zaloga v Ljubljani Šelenburgove ulice števil. 4 en gros et en detail.

Priporočata svoje elegantne izdelke novih pošiljatev v velikanski izbi, kot

lesne rezbarije, palice,

tudi take od dobrodušičega višnjevca lesa, najrazličnejše košarske izdelke.

Naši izdelki so si pridobili vsestransko in splošno priznanje, pri tem so pa tudi cene tako nizke, da se nam ni treba bati konkurence.

Diseldorfske oljnaté barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporočata slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnaté barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

ŠMARNICE za 1889. leto

izšle so pri

MATIJI GERBERJU, založniku v Ljubljani.

„Venček krščanskih resnic“ to je: Berila pojasnjavana s primeri za majevo pobožnost, in tudi mašne in druge molitve.

Spisal P. Hrisogon Majar, duhoven.

10-6

Cena Šmarnicam je: v polu usnji 60 kr., usnji 76 kr., v usnji z zlato obrezo 95 kr. Dobijo se tudi krasno vezane, n. pr. v rujavo usnje, okovane, v baržunu itd. — Po pošti pod križnim zavitkom 10 kr. več.

Dobijo se v vseh knjigotržnicah.